

Hokej → Často v Česku slyšíme, že se ve Finsku dělá hokej jinak. Manažer

Nechme děti dělat

Hrát na jistotu, neriskovat a hlavně nedělat chyby. Takhle u nás leckde vypadají pokyny trenérů směrem k hokejové drobtině. „Takový systém není dobrý a nikdy nemůže fungovat. Dítě v něm nerozvíjíte,“ říká **Harri Aho**, sportovní ředitel slavného Kärpätu Oulu a otec hvězdy NHL Sebastiana Aha. V rozhovoru pro deník Sport a iSport.cz popisuje finský přístup k výchově dětí, postoj ke sportu i své vnímání chyby.

OULU/PRAHA – Přesně před týdnem vyšel na stránkách deníku Sport rozhovor s kondičním koučem Michalem Břetenářem. „Stavíme výkonnostní pyramidu zprostředka, ve Finsku od sklepa,“ říkal například. Co to znamená v praxi? Spojili jsme se s uznávaným severským odborníkem, který navíc sám vychoval elitního hokejistu. „Rád vám otevřeně řeknu, cokoli vás bude zajímat,“ povídá s úsměvem do telefonu Harri Aho.

Dokážete popsat základní principy výchovy dětí a mladých sportovců ve Finsku? Co je klíčové na dlouhé cestě k profesionalitě?

„V první řadě musíte najít největší talenty v systému, a to napříč sporty. Přesně proto je u nás dětem velmi doporučováno, aby dlouho kombinovaly více sportů. Aby se rozvíjely komplexně, aby se zbytečně brzy nezačaly specializovat na jedno odvětví. Chceme, ať hrají fotbal, tenis, dělají atletiku. Vlastně bych dokonce řekl, že je to závažný pokyn, protože v tom jsme docela striktní. I když chcete vychovat malého hokejistu, musíte pochopit nutnost fyzického a kognitivního rozvoje v dalších sportech, které nabízejí jiný druh pohybu. Zároveň ale nemůže být vůbec řeč o profesionalitě. Primárně se snažíme děti naučit milovat pohyb, udělat z něj přirozenou součást jejich života.“

Kdy tedy přichází další dělení a doporučení soustředění se pouze na jedno sportovní odvětví?

„Když je dětem zhruba deset let, začneme je dělit podle výkonnosti. Vytvoříme obvykle tři skupiny. Chceme, aby vyrůstaly v konkurenčním prostředí, aby se zlepšovaly. A samozřejmě když se někdo posune, může být přeřazen do lepší skupiny.“

ONDŘEJ KUCHAR

hokejový expert
deníku Sport

ondrej.kuchar@cncenter.cz

HARRI AHO

Narozen: 11. března 1968 (54 let)
v Oulu

Pozice: bývalý obránce, dnes
manažer Kärpätu Oulu

Hráčská kariéra: Kärpät Oulu
(do 1988, 1990-94, 1998-2002),
Kookoo (1988-90), Kirunu/
Švéd. (1994-96), Lukko Rauma
(1996-98)

Úspěchy: účast na MS U20 (1988)

Rodina: syn Sebastian Aho je útoč-
níkem Carolina Hurricanes

10

Tolik let pracuje Harri Aho pro Kärpät Oulu, za tu dobu klub získal tři finské tituly. Dva roky byl šéfem hráčských operací, teď ho čeká osmá sezona v roli sportovního ředitele.

Nechat dítě, které na tom třeba není tak dobře, hrát proti o dva levely lepším vrstevníkům? To nikomu nepřinese nic dobrého. I ten nejhorší se nakonec může stát nejlepším, ale potřebuje k tomu jinou cestu. Strašně záleží, jak se právě v tomhle věku dítě rozvíjí. V patnácti pak děti přicházejí do akademií, v tomhle věku se obecně začíná brát sport vážněji. Už poznáte, kdo na tom jak je. Tady si pak taky většinou vybírají jeden sport, na který se budou dál soustředit. Cílem každého sportovního klubu je dostat z dítěte to nejlepší, ať to bude ve finále stačit na jakoukoli úroveň.“

Kolik hodin týdně stráví děti na ledě?

„Je to zhruba pět tréninků týdně po hodině, k tomu hodina tréninku mimo led. Další několik hodin pak mají děti v rámci tělesné výchovy ve škole. Ale pozor, tohle je ale pouze organizovaný sport. Jasně jim říkáme, že to zdaleka nestačí. Když chtějí být top, musí se sportu věnovat daleko víc. V zimě je nabádáme, ať chodí hrát hokej na zamrzlá jezera a hřiště. Ať na nich tráví třeba dalších pět hodin týdně, čímž dobu na ledě zdvojnásobí. Snažíme se je v tom podporovat a dostat do nich, že to dělají pro sebe.“

Rozumím. Může si u vás taky dítě třeba zabukovat na nějaký čas led, přijít a samo cvičit bruslení, střelbu nebo cokoli jiného?

„Samozřejmě, máme na to menší ledové plochy. Jinak se tohle ale spíše dělá v menších městech, kde nejsou stadiony tolik vytižené. U nás v Oulu to třeba až tak snadné není, děti tu však mají spoustu dalších možností k tréninku. Kdo chce dělat navíc, vždycky si cestu najde a my ho rádi podpoříme.“

To by byla otázka času s hokejkou. Kolik hodin

týdně se má ale finské dítě věnovat sportu obecně?

„Tohle je přesně ta nejdůležitější věc ze všech. Nejde ani o čas na ledě jako takový, ale o čas strávený sportem celkově. Doporučení zní 25 hodin týdně, takže něco přes tři a půl hodiny denně. Jak jsem říkal, nabádáme je, ať dělají další sporty. Dětem říkáme, ať jezdí do školy a na tréninky na kole, pokud je to možné. Bavíme se o tom i s jejich rodiči. V Oulu to tak máme nastavené, jen málo rodičů vozí děti na tréninky autem.“

Dítě potřebuje vedení, směr. Ale ne tresty a nátlak. Tohle je message, kterou se snažíme šířit sami mezi sebou, ale i ven do světa.

Zmínili jste taky tělesnou výchovu ve škole. Chodí děti i v rámci ní hrát hokej?

„Ano, samozřejmě to ale platí hlavně v zimě, kdy tady všechno zamrzá a vzniká spousta venkovních kluzišť. U nás chodí některé školy blízko arén i přímo do nich, pokud se domluví a je volný led. Hodně ale záleží na lokalitě. Víte, hokej je ve Finsku pořád jednoznačně sportem číslo jedna. Dětem se možnost hrát hokej poskytnout všude v celé zemi, každý tu umí bruslit. Hokej je součástí naší kultury.“

To jsem poznal, když jsem byl letos v Tampere na mistrovství světa. Ať jsem se bavil s hlediči u haly, řidiči nebo fanoušky, každý mi řekl, že v mládí hokej hrával.

(usmívá se) „Věřím tomu, tohle je hokej a Finsko. Každý to někdy zkusil. Někdo úspěšně, jiný zase méně. Snad všichni ale do kontaktu s hokejem přišli. Má u nás specifické postavení.“

Je u vás hokej se vzděláním spojený už od základní školy?

„Neřekl bych. Funguje to normálně na bázi kroužků po vyučování. Pak jsou sportovní školy, kde to propojení funguje více, ale není to běžné.“

V kolika letech děti začínáte poprvé zatěžovat strategií hry a taktickými pokyny? Vím, že je poměrně dlouho necháváte prostě hrát.

VE FINSKU

se snaží u mladých hokejistů rozvíjet jejich herní dovednosti na ledě i všeobecné sportovní nadání. V patnácti letech ti nejlepší přecházejí do akademií a chystají se na juniorské šampionáty, na kterých jsou Finové v posledních letech velice úspěšní.
FOTO: PROFIMEDIA.CZ, FACEBOOK KÄRPÄT OULU

Nechat dítě, které na tom třeba není tak dobře, hrát proti o dva levely lepším vrstevníkům? I ten nejhorší se nakonec může stát nejlepším, ale potřebuje k tomu jinou cestu.

národní turnaje a přecházejí do akademií, tak v tu chvíli už nějakou taktiku potřebujete.“

Takže do té doby má být sport primárně zábava.

„Přesně tak. Opravdu si myslím, že do nějakých deseti, klidně až dvanácti let, nemá smysl děti zatěžovat nějakými složitými pokyny. Jen jim naznačíte směr a nechte je, ať si sami vyšlapou vlastní cestou. Právě tím v nich pak rozvíjíte kreativitu, která je pro další hokejovou kariéru klíčová.“

Tu rozvinete například taky tím, že mezi sebou dlouho protáčíte obránce a útočníky.

„A děláme to dlouho! Neděláme útok a obranu. Jeden zápas nastoupíte tam, druhý jinde. Nechceme, aby se až příliš brzy začaly soustředit na jeden post. Akorát gólmani jsou v tomhle trochu jiní. (směje se) Tam to úplně protáčet nejde. I pro brankáře ale děláme i tréninky bez výstroje a bruslařská cvičení. Aby pořád měli i oni možnost změny, kdyby si chytání rozmysleli. V nějakých deseti letech už by ale měli mít jasno, jestli je pro ně brankářské řemeslo to pravé. Do té doby jim taky veškeré vybavení pla-

HARRI AHO
s koučem finské
reprezentace Jukkou
Jalonem (vlevo)
a bývalým skvělým
útočníkem Jere
Lehtinenem
FOTO: ARCHIV
HARRIHO AHA

